

1992. évi LXXIX. törvény

a magzati élet védelméről¹

Az Országgyűlés annak tudatában, hogy²

- a fogantatással induló magzati élet tiszteletet és védelmet érdemel;
 - a magzati élet védelme a gyermeket váró nőkről történő fokozott gondoskodással valósítható meg, ugyanakkor a magzat egészséges fejlődését biztosító feltételek megteremtése elsődlegesen a szülők felelőssége;
 - a terhességmegszakítás nem a családtervezés és a születésszabályozás eszköze;
 - a családtervezés a szülők joga és felelőssége
- a következő törvényt alkotja:

1. § A női és férfi ivarsejt egyesüléséből létrejött, az anyaméhben kifejlődő magzatot és a gyermeket váró nőt támogatás és védelem illeti meg.

A támogatás és védelem eszközei és módzatai

2. § (1) Az egészség és az emberi élet értékéről, az egészséges életmódról, a felelősségteljes párkapcsolatokról, az emberhez méltó családi életéről, az egészségre ártalmatlan születésszabályozási módszerekről szóló oktatás az alap- és középfokú oktatási intézményekben történik.

(2)³ Az állami családvédelmi szolgálat vagy az egészségügyi államigazgatási szervhez bejelentett családvédelmi szolgálat végzi a tanácsadást, válsághelyzet esetén segítséget ad annak feloldásában, valamint szervezi az oktatási intézményeken kívül a családtervezéssel kapcsolatos ismeretek terjesztését.

(3)⁴ Az állam

a) elősegíti a fogamzásgátló készítmények és eszközök rászorultságtól függő kedvezményes igénybevételét, a magzati élet védelmét szolgáló, valamint a fogamzásszabályozást ismertető kiadványok közzétételét és a tömegkommunikáció fórumain való ismertetését;

b) elősegíti az anya, illetve a család egésze számára elérhető, megfelelő szakmai felkészültséggel rendelkező válságkezelő tanácsadás rendszerének fejlesztését, és szabályozza a tanácsadás során az állami, illetőleg a civil szervezetek hatékony együttműködésének feltételeit, formáit;

c) támogatja a magzati élet védelmét szolgáló tevékenységet, szervezeteket, különösen azokat, amelyek anyagi támogatást is nyújtanak az arra rászoruló várandós anyáknak;

d) a munkajogi szabályozás eszközével gondoskodik a várandós anyák fokozott munkahelyi védelméről;

e) valamint a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátások biztosításával segíti a várandós anyát és családját a születendő gyermek vállalásában és felnevelésében.

3. § (1)⁵ Térítésmentes terhesgondozásra jogosult

a)⁶ a Magyarország területén lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár,

b) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerint a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodás jogával rendelkező személy, amennyiben a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik, valamint

c) az a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó személy, aki bevándorolt vagy letelepedett jogállású.

(2) A terhesgondozás keretében

¹ Kihirdetve: 1992. XII. 23.

² Módosította: 2011. évi CLXXVI. törvény 161. § (1) a).

³ Megállapította: 2000. évi LXXXVII. törvény 1. § (1). Módosította: 2006. évi CIX. törvény 107. § (3) c), 2019. évi CX. törvény 10. § a).

⁴ Megállapította: 2000. évi LXXXVII. törvény 1. § (2). Hatályos: 2000. VII. 1-től.

⁵ Megállapította: 2007. évi I. törvény 99. § (1). Hatályos: 2007. VII. 1-től.

⁶ Módosította: 2011. évi CLXXVI. törvény 161. § (1) b).

a) a gyermeket váró nőt tájékoztatják a magzat egészséges fejlődése érdekében szükséges életmódról, a helyes táplálkozásról, a magzatot károsító hatások (különösen a dohányzás és alkoholfogyasztás) elkerülésének fontosságáról;

b) elvégzik a magzat egészséges fejlődését ellenőrző és a gyermeket váró nő egészségvédelmét biztosító szűrővizsgálatokat;

c) segítséget adnak a gyermeket váró nőnek a szülésre, szoptatásra, csecsemő- és gyermekgondozásra való felkészüléshez.

(3)⁷

4. §⁸

A terhesség megszakítása

5. §⁹ (1) A terhesség csak veszélyeztetettség, illetőleg az állapotos nő súlyos válsághelyzete esetén, az e törvényben meghatározott feltételekkel szakítható meg.

(2) Súlyos válsághelyzet az, amely testi vagy lelki megrendülést, illetve társadalmi ellehetetlenülést okoz.

6. § (1) A terhesség a 12. hetéig szakítható meg, ha

a) azt az állapotos nő egészségét súlyosan veszélyeztető ok indokolja;

b) a magzat orvosilag valószínűsíthetően súlyos fogyatékoságban vagy egyéb károsodásban szenved;

c) a terhesség bűncselekmény következménye, valamint

d) az állapotos nő súlyos válsághelyzete esetén.

(2) A terhesség az (1) bekezdésben foglalt feltételek esetén a 18. hetéig szakítható meg, ha az állapotos nő

a) korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképtelen;

b) terhességét neki fel nem róható egészségi ok, illetve orvosi tévedés miatt nem ismeri fel korábban, vagy az egészségügyi intézmény, illetve valamely hatóság mulasztása miatt haladta meg a terhessége az (1) bekezdésben foglalt időtartamot.

(3) A terhesség a 20. hetéig - a diagnosztikus eljárás elhúzódása esetén 24. hetéig - szakítható meg, ha a magzat genetikai, teratológiai ártalmának valószínűsége az 50%-ot eléri.

(4) A terhesség az időtartamától függetlenül szakítható meg

a) az állapotos nő életét veszélyeztető egészségi ok miatt, illetve

b) a magzatnál a szülés utáni étellel összeegyeztethetetlen rendellenesség fennállása esetén.

7. § (1) A terhesség megszakítása, ha azt nem egészségi ok indokolja, az állapotos nő írásbeli kérelme alapján végezhető el.

(2)¹⁰ A terhesség megszakítását a 3. § (1) bekezdésében meghatározott személyeken kívül az a külföldi is kérheti

a) aki érvényes tartózkodási engedéllyel több mint 2 hónapja tartózkodik az ország területén,

b) aki menekültkénti elismerését kérte,

c) akit a menekültügyi hatóság menedékesként vagy befogadottként elismert, valamint

d) aki nemzetközi szerződésben foglaltak alapján - a külön törvény szerint - az ország területéről nem utasítható ki, vagy nem irányítható vissza.

8. § (1)¹¹ Az állapotos nő terhességszakítás iránti kérelmét a családvédelmi szolgálat munkatársa (a továbbiakban: munkatárs) előtt személyesen terjeszti elő, a terhességet megállapító szülész-nőgyógyász szakorvos által kiállított igazolás benyújtása mellett.

(2) Korlátozottan cselekvőképes személy nyilatkozatának érvényességéhez törvényes képviselőjének a terhességszakítási kérelmet tudomásul vevő nyilatkozata szükséges.

(3) Cselekvőképtelen személy terhességszakításra vonatkozó kérelmét nevében törvényes képviselője

⁷ Hatályon kívül helyezte: 2013. évi CXXVII. törvény 10. §. Hatálytalan: 2013. VII. 6-tól.

⁸ Hatályon kívül helyezte: 1996. évi XXII. törvény 36. § (3) b). Hatálytalan: 1996. IV. 15-től. A korábban már megállapított várandóssági pótlékot változatlan feltételekkel tovább kell folyósítani. Lásd: 1996. évi XXII. törvény 36. § (4) c).

⁹ Megállapította: 2000. évi LXXXVII. törvény 2. §. Hatályos: 2000. VII. 1-től.

¹⁰ Megállapította: 2000. évi LXXXVII. törvény 3. §. Hatályos: 2000. VII. 1-től.

¹¹ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 107. § (3) c).

terjeszti elő.

9. §¹² (1) A munkatárs a terhességmegszakítási kérelem bejelentését követően - lehetőleg a magzat apja jelenlétében -, tiszteletben tartva az állapotos nő érzéseit és méltóságát, a magzat megtartása érdekében tájékoztatja őt, illetve - a 8. § (3) bekezdésében meghatározott esetben - a törvényes képviselőt

a) a gyermek vállalása esetén elérhető állami és nem állami anyagi és természetbeni támogatások lehetőségéről;
b) az olyan szervezetek és intézmények létéről és tevékenységéről, amelyek erkölcsi és anyagi segítséget nyújtanak a gyermek vállalása esetére;

c) az örökbeadás lehetőségeiről és feltételeiről;

d)¹³ a válsághelyzet feloldására alkalmas állami, helyi önkormányzati vagy társadalmi segítségnyújtási formákról, és felajánlja közreműködését ezek igénybevételéhez, egyidejűleg tájékoztatást nyújt a gyermeknek a külön jogszabályban meghatározott feltételekkel rendelkező egészségügyi intézménynél elhelyezett inkubátorban, örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről;

e) a fogantatásról, a magzat fejlődéséről, a terhességmegszakítás veszélyeiről és az esetleges későbbi terhességre gyakorolt hatásáról;

f) a terhességmegszakítás szándékának fenntartása esetére a családvédelmi tanácsadáson történő ismételt megjelenés szükségességéről, leghamarabb az a)-e) pontok szerinti tájékoztatást követő 3. napon.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti tájékoztatás ellenére a kérelmező a terhességmegszakítás iránti kérelmét továbbra is fenntartja, a munkatárs - a (7) bekezdésben foglalt kivétellel, legkorábban az (1) bekezdés f) pontja szerinti időtartam elteltével - tájékoztatja

a) a terhességmegszakítás jogszabályi feltételeiről;

b) a terhességmegszakítás körülményeiről, módjáról;

c) a terhességmegszakítást végző egészségügyi intézményekről, valamint

d)¹⁴ a családvédelmi szolgálat segítségnyújtásának lehetőségéről a terhességmegszakítást követően, és egyidejűleg felajánlja segítségét a megfelelő családtervezés érdekében, a fogamzásgátlás személyre szólóan ajánlható módszereinek ismertetésével;

e) a fogamzásgátló eszközök kedvezményes igénybevételének lehetőségéről.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott tájékoztatást követően a munkatárs a terhességmegszakítás iránti kérelmet írásban rögzíti. A kérelmet a kérelmező, illetőleg - lehetőség szerint - a magzat apja aláírja és megnevezi(k) a beavatkozás elvégzésére választott egészségügyi intézményt.

(4) A kérelmet a munkatárs ellenjegyzzi és átadja a kérelmezőnek.

(5) A munkatárs az ellenjegyzett írásbeli kérelem másolatát - a kérelemnek a kérelmező részére történő átadását követő 24 órán belül - megküldi a választott egészségügyi intézménynek.

(6) A munkatársként közreműködő személyeket titoktartási kötelezettség terheli.

(7) Amennyiben a terhesség bűncselekmény következménye, a terhességmegszakítás iránti kérelem benyújtását megelőzően az (1) bekezdésben foglalt, a tanácsadás tartalmára, és a tanácsadást követő kötelező várakozási időre és ismételt megjelenésre vonatkozó rendelkezéseket nem kell alkalmazni. A kérelmezőt az örökbefogadás lehetőségeiről és feltételeiről ebben az esetben is tájékoztatni kell.

(8) A tanácsadás során - a terhességmegszakítás iránti kérelem kiállításáig - az állapotos nő személyazonosító adatainak személyazonosságának megismerésére alkalmas módon történő átadására nem kötelezhető.

10. § (1)¹⁵ Az állapotos nő a kériólapal legkésőbb az ellenjegyzését követő 8 napon belül jelentkezik a választott egészségügyi intézményben. Az egészségügyi intézmény a beavatkozás elvégzését követő 8 napon belül a terhesség megszakításáról tájékoztatja a kérelmet ellenjegyző munkatársat.

(2)¹⁶

(3) Az állapotos nő kérelmét a beavatkozás napján aláírásával ismét megerősíti.

(4) Ha az állapotos nő 8 napon belül nem jelentkezik, erről az egészségügyi intézmény a munkatársat a kériólap

¹² Megállapította: 2000. évi LXXXVII. törvény 4. §. Hatályos: 2000. VII. 1-től.

¹³ Megállapította: 2005. évi XXII. törvény 3. §. Hatályos: 2005. V. 8-tól.

¹⁴ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 107. § (3) c).

¹⁵ Megállapította: 2000. évi LXXXVII. törvény 5. §. Hatályos: 2000. VII. 1-től.

¹⁶ Hatályon kívül helyezte: 2000. évi LXXXVII. törvény 8. § (1). Hatálytalan: 2000. VII. 1-től.

másolatának visszaküldésével értesíti.

(5) Ha a beavatkozást végző intézmény szakorvosa megállapítja, hogy a terhesség meghaladta az e törvényben meghatározott időt, vagy a beavatkozás elvégzése a nő egészségét súlyosan veszélyezteti, annak elvégzését megtagadja. Ebben az esetben az állapotos nő szakmai felülvizsgálatot kérhet. A felülvizsgálat lehetőségéről és az azt végző szervekről az állapotos nőt tájékoztatni kell.

(6)¹⁷ A szakmai felülvizsgálat elvégzésére jogosultak körét a miniszter rendeletben szabályozza.¹⁸

(7) A felülvizsgálati eljárás során jóváhagyott beavatkozást a felülvizsgálatot végző egészségügyi intézményben kell elvégezni.

11. § (1) Ha az állapotos nő a beavatkozás megtagadásától számított 10 napon belül a szakmai felülvizsgálaton nem jelenik meg, vagy a felülvizsgálati eljárás során a beavatkozást véglegesen megtagadják, a szakmai felülvizsgálatot végző a kéréslap másolatát a munkatársnak visszaküldi, aki haladéktalanul értesíti a kérelmező lakóhelye szerint illetékes védőnőt.

(2) Azt az állapotos nőt

a) akinek terhessége megszakítását az egészségügyi intézmény véglegesen megtagadta, illetve

b) aki nem jelent meg a szakmai felülvizsgálaton

veszélyeztetett terhesként kell gondozásba venni.

12. § (1) Az állapotos nőnél fennálló, a terhesség megszakítását megalapozó egészségi okot a szakmai szempontból illetékes két szakorvos egybehangzó véleménnyel állapítja meg.

(2) A magzatnál fennálló egészségi okot a genetikai tanácsadó, a prenatális diagnosztikai központ, illetve a szakmailag illetékes országos intézet által kijelölt kórház szülészeti-nőgyógyászati osztályai közül bármelyik kettőnek egy-egy szakorvosa egybehangzó véleménnyel állapítja meg.

(3)¹⁹ A véleményeltérés esetén szükséges szakmai felülvizsgálatra jogosultak körét a miniszter rendeletben szabályozza.²⁰

(4) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott egészségi okokat az országos szakintézet vagy kollégium módszertani útmutatói alapján kell megállapítani.

(5)²¹ Ha a terhesség bűncselekmény következménye, a bűncselekmény elkövetését, illetőleg annak gyanúját a büntetőügyben eljáró szerv által kiadott igazolás igazolja.

(6)²² A súlyos válsághelyzet fennállását az állapotos nő, illetve - cselekvőképtelensége esetén - törvényes képviselője a kérelem aláírásával igazolja. Az állapotos nő cselekvőképtelensége esetén a terhességmegszakítással kapcsolatos véleményének kifejtésére a családvédelmi szolgálat eljárásában lehetőséget kell biztosítani.

A terhességmegszakítást végző intézmények

13. § (1) A terhességmegszakítás csak olyan egészségügyi intézményben végezhető, amely ehhez a jogszabályban megállapított feltételekkel rendelkezik.²³

(2) A szülészeti-nőgyógyászati osztályt működtető állami és önkormányzati intézményekben biztosítani kell legalább egy terhességmegszakítást végző csoport működését.

(3)²⁴ Azokat az egészségügyi intézményeket, amelyekben a 12. hetet meghaladó terhesség megszakítható, a miniszter rendeletben határozza meg.

14. § A terhességmegszakítás elvégzésére, illetve az abban való közreműködésre - az állapotos nő életét veszélyeztető ok kivételével - orvos és egészségügyi szakdolgozó nem kötelezhető.

¹⁷ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 168. § (1) l).

¹⁸ Lásd: 32/1992. (XII. 23.) NM rendelet.

¹⁹ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 168. § (1) l).

²⁰ Lásd: 32/1992. (XII. 23.) NM rendelet.

²¹ Módosította: 2017. évi CXCVII. törvény 23. §.

²² Megállapította: 2000. évi LXXXVII. törvény 6. §. Módosította: 2006. évi CIX. törvény 107. § (3) c).

²³ Lásd: 32/1992. (XII. 23.) NM rendelet.

²⁴ Módosította: 2006. évi CIX. törvény 168. § (1) l).

15. §²⁵ Tilos bármilyen eszközzel terhességmegszakításra ösztönözni vagy azt népszerűsíteni.

16. § (1) A beavatkozás költségeit az Egészségbiztosítási Alap fedezi, amennyiben a terhesség megszakítására a biztosítással rendelkező állapotos nőnél vagy magzatánál fennálló egészségi ok miatt kerül sor.

(2)²⁶ Az (1) bekezdésben nem említett esetben a terhességmegszakításért fizetendő díj megegyezik a társadalombiztosítás szerinti finanszírozás mindenkori összegével.²⁷ A díj megfizetésének részletes szabályait - ideértve a szociális helyzettől függő kedvezmények mértékét is - a miniszter rendeletben határozza meg.²⁸

(3)²⁹ Az Egészségbiztosítási Alap a terhességmegszakítás társadalombiztosítás finanszírozás szerinti összegét megelőlegezi a terhességmegszakítást végző egészségügyi intézménynek. A megelőlegezett összegnek azt a részét, amelyet a befizetendő díj nem fedez, a költségvetés megtéríti az Egészségbiztosítási Alapnak.

16/A. §³⁰ (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy az állami családvédelmi szolgálatot rendeletben jelölje ki.³¹

(2)³² Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a családvédelmi szolgálat bejelentésére vonatkozó részletes szabályokat rendeletben megállapítsa.³³

(3) Felhatalmazást kap az egészségbiztosításért felelős miniszter, hogy a fogamzásgátló eszközök és készítmények rászorultságtól függő kedvezményes igénybevételének feltételeit rendeletben meghatározza.

(4)³⁴ Felhatalmazást kap az egészségügyért felelős miniszter, hogy a várandósgondozás részletes szabályait rendeletben állapítsa meg.³⁵

17. § (1)³⁶ Ez a törvény 1993. január 1-jén lép hatályba.

(2)³⁷

Az Európai Unió jogának való megfelelés³⁸

18. §³⁹ Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való részleges megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés d) pont és 21. cikk;

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.

²⁵ Megállapította: 2008. évi XLVIII. törvény 33. §. Hatályos: 2008. IX. 1-től.

²⁶ Megállapította: 2000. évi LXXXVII. törvény 7. §. Módosította: 2006. évi CIX. törvény 168. § (1) l).

²⁷ 2009. július 1-jétől 29 710 forint az Egészségügyi Közlöny 2009/12. számában megjelent OEP közlemény szerint.

²⁸ Lásd: 32/1992. (XII. 23.) NM rendelet.

²⁹ Megállapította: 2000. évi LXXXVII. törvény 7. §. Hatályos: 2000. VII. 1-től.

³⁰ Beiktatta: 2006. évi CIX. törvény 104. §. Hatályos: 2007. I. 1-től.

³¹ Lásd: 362/2006. (XII. 28.) Korm. rendelet, 323/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet, 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet.

³² Módosította: 2019. évi CX. törvény 10. § b).

³³ Lásd: 362/2006. (XII. 28.) Korm. rendelet, 323/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet.

³⁴ Beiktatta: 2013. évi CXXVII. törvény 9. §. Hatályos: 2013. VII. 6-tól.

³⁵ Lásd: 26/2014. (IV. 8.) EMMI rendelet.

³⁶ A korábbi második és harmadik mondatot hatályon kívül helyezte: 1996. évi XXII. törvény 36. § (3) b). Hatálytalan: 1996. IV. 15-től.

³⁷ Hatályon kívül helyezte: 1997. évi LXXX. törvény melléklet c). Hatálytalan: 1998. I. 1-től.

³⁸ Beiktatta: 2007. évi I. törvény 99. § (2). Hatályos: 2007. VII. 1-től.

³⁹ Beiktatta: 2007. évi I. törvény 99. § (2). Hatályos: 2007. VII. 1-től.